

Et blad for deg
som vil lese
om det som
skjer lokalt

Februar 2024

Menighetsbladet

Nordberg og Maridalen sokn

Solveig Korum lever
grønnere enn de fleste s. 4

En helt vill historie kan du
lese på s. 22

Susanne Lützenkirchen har
levd et mangfoldig liv s.10

Les Jakob Lothe om Jon
Fosses *Melancholia* s.9

Den store løvejakten s. 14

Slik jeg ser det

Jeg var et vakkert barn – sa de. Det kan man ikke bygge livet sitt på. Min mor påsto at pleierne på fødeklubben hadde utnevnt meg til den vakreste. Det året? Den uka? Den dagen? Mamma trodde dem uansett.

Da jeg noe senere – helt uforskyldt – utviklet mørke hengekrøller i beste Shirley Tempel-stil (populær barne-skuespiller på den tiden) stanset damene på gaten og tok på håret mitt mens de snakket med mamma om de skjønne krøllene. Det var ytterst plagsomt – og ble første byggestein i beslutningen om å ikke bygge livet på ytre skjønnhet.

Det viste seg å være en god beslutning. Ytre skjønnhet kan variere sterkt gjennom livet. Uforskyldt og selvforskyldt. For eksempel klippet en misunnelig venninne av meg krøllene på den ene siden av hodet. Den andre siden måtte få samme skjebne, og krøllene kom aldri tilbake. Jeg sørget ikke.

Men en type skjønnhet likte jeg. Jeg hadde alltid pene klær. Det var ingen selvfølge seks år etter krigen, da folk hadde lite utenom stor vilje til å bygge landet. I klesveien var barna prisgitt sine mødres kreative evner og håndarbeidsferdigheter. Om de ikke hadde råd til å hyre sydame. Det hadde ikke vi. Men vi hadde noe bedre. Vi hadde både mamma og tante.

Mamma hadde jobbet i femten år på syfabrikk for finere undertøy. Der sto hun ved symaskinen og tryllet fram de lekreste intime plagg av blonder og silke, mens hun pådro seg uvurderlige sy-ferdigheter og varige yrkesskader. Mamma sydde alle mine klær.

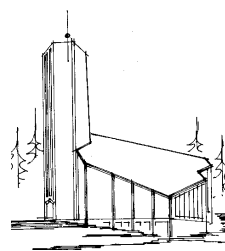
Men stoff var mangelvare. Det var der tante kom inn. Søsteren til mamma var "jåledame" og hadde giftet seg til penger – som det het den gangen. Pengene medførte at hun kjøpte klær og vraket dem etter kort tid. Det passet fint for oss som ble mottakere av det avlagte. Mamma var ekspert på å bruke stoff om igjen – bruke det på vrangen for eksempel. Der så det nytt og fint ut.

Bortsett fra forholdet til de vakre hjemmegjorte plaggene, er det gleden over gjenbruket som sitter igjen fra den tiden. Jeg var stolt over å gå i klær som stammet fra pene tante. Var glad for at mamma gjorde dem om til de fineste kjoler, bluser, foldeskjørt, kåper og litt dokkeklær. Det var en fryd å henge ved symaskinen og se på forvandlingene.

En sånn glede over skjønnhet unner jeg flere barn og unge. I dag erstatter loppemarkeder og gjenbruksbutikker de rike tantene. Det er rikelig tilgang på materialer. Men redesign er tidkrevende – eller er det ikke alltid det? Er det mer et spørsmål om innstilling og prioritering. Jeg kan ikke en gang svare for meg selv...

Denne gangen er det **Unni Harsten** (med vintage hatt) som deler noen tanker.

NORDBERG MENIGHET

Åpen kirke - med Jesus i sentrum

MARIDALEN KIRKE

Kirken i dalen, dalen i kirken

Kirketorget i Oslo

Kontakt Kirketorget når du skal ha dåp eller bryllup.

Åpent alle hverdager kl. 08.00-15.30

Telefonnummer: 23 62 90 09

Mail: kirketorget@oslo.kirken.no

Post-/ gateadresse: Akersbakken 32, 0172 Oslo

Menighetenes nettsider

Nordberg og Maridalen menigheter har sine egne nettsider og vi er på Facebook og Instagram. Dette oppdateres kontinuerlig. Der finner du omtale av aktuelle arrangementer i menigheten, sammen med nyttige opplysninger om dåp, vielser og begravelser - og andre fakta om menigheten. Her er nettadressene:

www.kirken.no/nordberg

www.kirken.no/maridalen

www.facebook.com/nordbergmenighet

www.facebook.com/maridalenkirke

Menighetsbladet

Nordberg og Maridalen sokn

Utgiver: Nordberg menighetsråd

Redigeres etter redaktørplakaten og vær varsom-plakaten

Redaktør og layout: Unni Harsten tlf. 907 54 341

E-post til menighetsbladet: uh564@kirken.no

I redaksjonen:

Elin Toft

Gunnar Grøndahl

Helge Kjøllesdal

Ingerd Irgens Hynnekleiv (permisjon)

Kirsten Bjune (spesielt for Maridalen)

Lillian Dombestein

Forsidefoto: Ole Bernt Frøshaug

Trykkeri: Merkur Grafisk AS

Neste nummer utkommer ca 14. mars. Stoff til nummeret må leveres innen 25.februar.

Gaver til menighetsbladet:

Bladet lages av frivillige og deles ut gratis til alle husstander i Nordberg og Maridalen sokn. Vi er takknemlige for gaver til dekning av utgiftene.

Konto: 1645.02.27092

Vipps: 565614

Råd og utvalg i Nordberg og Maridalen

Både i Nordberg og Maridalen er det mange frivillige som sammen med stabene driver kirkens arbeid. Noe av dette er organisert i offisielle råd og utvalg. Mange av dem er nyvalgte i den senere tid. Her er en foreløpig oversikt:

To menighetsråd 2023 - 2027

Et menighetsråd i Den norske kirke er sammensatt av soknepresten og fire til ti medlemmer valgt for fire år av dem som har stemmerett i soknet. Menighetsrådet har ansvar for å legge til rette for kirkelig undervisning, kirkemusikk og diakoni i soknet. Det innebærer at Guds ord skal bli forkynt, syke og døende skal få oppfølging om de ønsker, døpte skal gis trosopplæring, barn og unge skal samles om gode formål og legemlig og åndelig nød skal avhjelpest. Slik står det i forskriftene.

Maridalen

Faste medlemmer:

Leder: Gunstein Hansen

Ingvild Engen Finne
Jon Ivar Bakke
Susanne Lützenkirchen
Varamedlemmer:
Gunnar Aksel Bjune
Rebecca Shirin Jafari
Lasse Kronborg Nilsen
Helene Horsfjord

Nordberg

Faste medlemmer:

Leder: Sissel Hodne Steen

Geir Erik Berge, nestleder
Kjell-Christian Bendixen
Markset
Solfrid Tandberg Øhrn
Elisabeth Skollevoid
Wergeland
Erik Martinus Kvamme

Bjarne Gaut
Steinar Bakken
Varamedlemmer
Sigrunn Slaathaug
Håvard Bekkelund
Frode Torvund
Tore Hjalmar Tveite
Gunnar Normann Nilsen

Menighetsrådsmøter er åpne for den som vil høre på hva som behandles. Dette er tidspunktene for møter i vårsemesteret:

Menighetsrådsmøter i Nordberg våren 2024 kl 19.00 i kirkestua:

17. jan (onsdag)
27. febr (tirsdag)
9. april (tirsdag)
7. mai (tirsdag)
11. juni (tirsdag).

Menighetsrådsmøter i Maridalen våren 2024 kl 19.00 i Maridalen kirke:

26. februar (mandag)
15. april (mandag)
27. mai (mandag)

Diakoniutvalget

Else Berit Øren
Vibeke Bugge
Jaynie Folgerø.
For Maridalen
Wenche Berg
Kirsten Bjune.

Misjonsrådet

Leder: Ørnulf Steen
Anne Karen Jenum
Tjostolv Berget
Arna Østnor
Erik Martinus Jaabæk
Kvamme
Ulrike Lunde

Deler av det nye menighetsrådet i Nordberg ble presentert på gudstjenesten 7.januar.

Byggekomiteen i Maridalen

Leder: Gunstein Hansen

Anne Kaurin
Geir Harald Baalsrud
Ingeborgrud
Fred Borg
Gunnar Aksel Bjune
Ketil Rosnes

Seniorstiftelsen

Stiftelsen Nordberg Seniordiakoni ble opprettet i 2017 i forbindelse med fusjonen mellom Stiftelsen Nordberghjemmet og Det norske Diakonhjem. Formålet er å støtte arbeid for seniorer på Nordberg og i Maridalen. Formålet oppfylles ved hjelp av menighetens ansatte og frivillige medarbeidere i samarbeid med foreninger, myndigheter, foretak, organisasjoner og institusjoner. Stiftelsen deler ut cirka 2 millioner kroner hvert år. Stiftelsen Nordberg Seniordiakoni kan dele ut midler til et tiltak for inntil fire år ad gangen.

Se utlysning i dette nummer av Menighetsbladet.

Styrets faste medlemmer:

Leder: Pål Jenum

Tjostolv Berget, nestleder

Sverre Dag Mogstad, styremedlem
Varamedlemmer:
Inger-Johanne Aarseth
Else Berit Øren

Eiendomsstiftelsen

eier og forvalter Nordberg menighets eiendommer til beste for Nordberg menighet. Eier pr. i dag:

- Kirkestua ved kirken (brukes av menigheten og leies ut til mange formål).
- Udomshuset der barnehagen leier og der salen leies ut til mange formål
- Peder Ankers vei 2 (det gule huset som var prestebolig - nå leid ut til andre)
- Kjelsåsveien 176 (utleid til barnevernsformål)

Styre:

Leder: Trygve Bornø

Toril Kjøllesdal, nestleder
Ørnulf Steen
Petter Wistner
Andreas Rømming

Gudstjenesteutvalgene

Medlemmer skal velges.

Vi fortsetter serien som vi håper kan inspirere oss alle til en grønnere livsstil. Denne gangen møter vi Solveig Korum som brenner for en bærekraftig livsstil i tråd med FNs klimamål.

På småbruket dyrker familien mye av de grønnsakene de trenger.

Foto: Solveig Korum

Solveig lever livet grønt

Solveig Korum bruker tiden sin i arbeid for en bærekraftig livsstil. Hun er ansatt i Kulturtanken og jobber med utviklings- og nettverksarbeid relatert til kultur og bærekraft i de nordiske landene. I Nordberg menighet er det loppemarkedet som engasjerer henne mer enn noe annet.

Solveig forteller at drivkraften har hun fra land i sør hvor hun har bodd og arbeidet i mange år.

- Jeg har sett at situasjonen er prekær mange steder og vi er ikke i rute når det gjelder å nå klimamålene, sier Solveig og er utålmodig.

- Vi er så privilegerte her hjemme, og privilegier kan virke som bedøvelse.

Hun mener vi må løfte klimasaken mye høyere opp i bevisstheten i alle

bransjer og i egne liv.

Solveig sier hun har postkort fra India og Bangladesh som bokmerker i alle notatbøkene sine for å bli minnet om den verden som er der ute.

- Vi må i større grad være de svakes stemme i klimakampen, for vi sitter ikke i samme båt, sier hun engasjert.

Omsorg for naturen
- Har du selv gjort store endringer i din egen livsstil?

- Jeg har blitt mer bevisst, reiser mye mindre

enn før og handler alt vi trenger brukt.

Solveig forteller at hun har et forbilde i sin mor som allerede på 1980-tallet kjøpte brukte klær på Fretex og slik var forut for sin tid.

- Vi dro heller aldri langt på ferier i min oppvekst, men brukte naturen rundt oss. Vi bodde ved skogen på Romsås og senere var jeg med i Speideren da vi bodde i Halden. Jeg hadde stor glede av det.

Solveig sier at omsorgen for natur og mennesker fikk hun inn tidlig gjennom Speideren, og det er fortsatt en drivkraft.

- Jeg ser at det ikke er

gitt at man viser en slik omsorg. Det er noe vi må vekke interesse for og kjempe for, sier Solveig.

Småbruk og gapahuk
Solveig har mann og to barn. Familien bruker mye av tiden på et 33 mål stort småbruk i Kragerø der de dyrker grønnsaker, bær og poteter.

- Vi vil at barna våre skal lære hvor maten kommer fra, forteller Solveig.

- Dessuten dyrker vi nok til at vi også kan gi bort en del. Delingsøkonomi er en fin ting, sier Solveig og snakker også varmt om å bruke det lokale biblioteket.

Solveigs mann kjøpte småbruket i 2011. Det

hadde da stått tomt i 40 år. Husene måtte rives og alt måtte bygges opp på nytt på grunnmurene. De bygde mye med brukte materialer.

- Vi bodde flere somre i gapahuk mens vi holdt på, sier Solveig.

Senegal og Asia

- Det må da ha vært slit-somt?

- Jeg hadde tidligere vært med på å bygge opp et treplantingsprosjekt mot ørkenspredning i Senegal med støtte fra Panasonic og Green Belt Movement. Jeg tok mastergraden min i Senegal og brukte hele studielånet mitt på å bygge et hus og en gård der. Så jeg visste ikke om jeg orket å gå inn i et nytt stort prosjekt. Men så har det blitt så fint og jeg tenker det er viktig å lære barna å skape ting selv.

Solveig forteller om både sjørøverskute for barna og hytte i en tretopp, for ikke å snakke om hennes egen lille yogastue på småbruket.

- Der henter jeg krefter og næring til en travel hverdag.

Før Solveig fikk barn arbeidet hun ti år i India for Rikskonsertene. Hun hadde derfra ansvar for hele Sørøst-Asia og arbeidet for kulturutveksling og for å lage grønne festivaler.

- Vi samarbeidet med Øya-festivalen blant annet. Kunstnerne ble viktige talerør også for bærekraft.

Erfaringene brukte Solveig i sin PhD som hun avla i 2020. Hun undersøkte bl.a hvilket potensiale som ligger i samarbeidsprosjekter på musikkfeltet for likeverdige relasjoner mellom Norge og land i det globale sør.

Nordberg

Solveig Korum forteller at hun er knyttet til Nordberg selv om hun ikke lenger bor i menigheten.

Hun brenner for besøks-tjeneste og loppemarked og er med i husfelleskapet.

- Troen er viktig for meg, og støtten fra fellesskapet. Hvert individ betyr mye.

Solveig finner alt tøyett sitt på loppemarkeder. På Nordberg kirkes loppemarked i august, fant hun flere skatter. Foto: Elin Toft

- Har du noen forslag til større grønt engasjement i menigheten?

- Det er fellesskapet av alle menneskene og deres ressurser som er så bra! Vi må alle holde speilet opp for oss selv og se på hvordan vi lever våre liv, sier Solveig engasjert.

- Kanskje kunne vi markere Earth Overshoot Day i kirken? Dagen da vi har brukt opp innværende års ressurser har kommet

tidligere hvert år. Da minner vi oss selv på alvor i situasjonen.

- Jeg er opptatt av å jobbe for en enighet om å vri samfunnet over i en relasjonsretning: Bygge gode relasjoner til hverandre og til naturen. Skape trivelige forhold, lage byttegrupper, dele og låne. Og så elsker jeg loppemarkedet!

• Lillian Dombestein

Barna lærer seg mye nyttig på småbruket.

Foto: Solveig Korum

Turen rundt Sognsvann - før og nå

Mye tyder på at den 3,5 km lange turveien rundt Sognsvann er den sterkest trafikkerte i sitt slag i Norge. Alle vil "gå rundt Sognsvann" fordi der er det vakkert og distansen er passe lang. Det er lett å komme seg dit med bane, bil og sykkel.

Men hvordan var det der i tidligere tider - før turveien rundt vannet ble anlagt i 1931-1932? Den gang var det bare noen stier mellom husmannsplassene som hadde ligget langs breddene og til små gruveprosjekter på begge sider av vannet. Ankerveien over til Hammeren var et unntak, men den gikk et stykke fra vannet, slik den også gjør i dag. Det fantes også en kjerrevei fra Gaustad til plassen Pina på østsiden av Sognsvann.

La oss ta en runde rundt vannet og hoppe litt mellom nåtid og fortid. Da Sognsvann ble en av Oslos drikkevannskilder allerede fra 1876, og Oslo kommune overtok vannrettighetene i 1907, måtte de som bodde på husmannsplassene i nærheten av vannet gradvis flytte. Sognsvann

leverte drikkevann til Oslo vest helt til 1967. Nå kan vi stort sett bare se restene av grunnmurer som vitner om fastboende liv langs breddene.

Vi starter turen

Vi velger å ta runden motsols. Det er dette de fleste gjør.

Vannverket ved Sognsvann.
Foto: Norsk Teknisk Museum

Ved Godbekken, på odden nordøst ved vannet, lå plassen Stranden. Der var Lars Nilsen rydningsmann. Han flyttet inn i 1857. Nilsen drev i mange år steinbrudd i åsen ovenfor plassen. Også

Slottet har solide innslag av nordmarkitt fra steinbruddene ved Sognsvann. Foto: U. Harsten

senere har det bodd steinbrytere her som brøt løs nordmarkittblokker. De ble brukt flere steder i oppføringen av monumentale bygninger i Oslo, blant annet til Universitetsbygningen på Karl Johan, Trefoldighetskirken og grunnmuren til Det kongelige slott.

Små kår

Ved nordenden av vannet lå humannsplassene Søndre og Nordre Skjeggerud. Den første registrerte bosetningen her var i 1754. I 1865 fortelles det at de som bodde på Nordre Skjeggerud kunne telle tre kyr og seks sauer. På Søndre Skjeggerud hadde de en hest, fire kyr og to sauer. Begge steder dyrket de korn og poteter.

Oppsitterne på Søndre spedde på inntektene med servering av kaffe og mineralvann til dem som vandret rundt vannet allerede fra 1870-årene, heter det. Det var kvinnene på plassen, Anne og datteren Alma Nilsen, som måtte ta mesteparten av arbeidet på plassen siden mannen Karelius hadde arbeidsplikt på gården Vestre Sogn som eide Skjeggerud-plassene.

På setra

Ved nordenden passerer vi også Sogn seter. Den lå litt lenger oppe i lia. Opprinnelig var dette en seter under Vestre Sogn gård, men ble husmannsplass rundt 1830. Det er dokumentert at i 1865 hadde plassen et våningshus, et fjøs og en låve. Der kunne en forbipasserende høre rauting fra noen av de sju kyrne som sto på båsen. De som bodde der dyrket korn og poteter. Folk holdt til på denne plassen til etter 1939.

Vi runder nordenden av vannet og går sørover på vestsiden. Der passerer vi tuftene til plassen Pina som lå under Gaustad gård. Pina forsvant fra kartet lenge før de øvrige plassene. Lengst mot sørvest ligger Løkka som opprinnelig het Trosterudløkka. Den ligger mellom vannet og Gaustad-jordene. Sør for Sognsvann lå plassene Valhall, der det også var offentlig servering, og Nordre og Søndre Sandaas.

Dammenstua

Da har vi fullført runden og støter ved Sognsvannskiosken

Husmannsplassen Dammen ved Sognsvann i 1938.

Foto: Fritz Holland, Oslo museum

på den lille røde Dammenstua. Den sto opprinnelig like ved begynnelsen av Sognsvannsbekken.

Dette var en husmannsplass under Vestre Sogn gård og var bebodd allerede rundt 1660. Nå ligger Dammen inntil Ankerveien og ble bygd av Bernt Anker i 1789 som senere overdro stua som bryllypsgave til John Collett på Ullevaal. Han giftet seg med Ankers pleiedatter Tina Elieson.

I 1804 bodde stigeren (arbeidslederen ved Sogn gruver) der med sin familie. Huset har også vært skystasjon for dem som skulle videre langs Ankerveien med hest og kjerre eller slede. Her har det også vært kafédrift. De siste som drev kaféen var Karla og Johannes Olsrud.

Koselige kaféer

Ved sørenden av vannet lå også to andre steder som ba inn på folk på kaffe og noe å tygge på: Nordli og Skogheim. Disse holdt driften gående helt til de ble revet før byggingen av Norges Idrettshøgskole i 1960-årene.

Tilbake til nåtiden: I dag finnes det stort sett bare noen skilt med en påskrift som forteller om hva som har vært rundt vannet. Vi kan undre oss hvordan de hadde det. Sammenlignet med i dag var det kummerlig.

Nedlagt for godt

Noen kunne kanskje ha flyttet tilbake igjen etter at vannet opphørte som drikkevannskilde i 1967. Men da ville plassene måtte bygges opp igjen. Deres ønske om direkte tilgang til Sognsvann ville kollidert med interessene til tusener som ønsker at

Skjeggerud i nordenden av Sognsvann. Tilhørende Vestre Sogn gård. Første registrerte bosetting var i 1754. Foto: J.H. Küenholdt A/S, Nordberg Tåsen Ullevål historielags bildebase

Sognseteren. Tidligere husmannsplass under Vestre Sogn gård. Plassen lå nord for Sognsvann. Rester av grunnmuren kan sees i skogbrynet.

Foto: A/S Abel, Nordberg Tåsen Ullevål historielags bildebase. Gitt av Øivind Øiestad

turveien skal holdes ved like slik at vi kan jogge og rusle rundt denne naturperlen, ikke langt fra hovedstadens bebyggelse.

Det er kanskje best det endte slik, også for dem som da ville blitt forstyrret av den strie strømmen av mennesker som finner veien rundt vannet i allslags vær og i store deler av døgnet.

• Helge Kjøllesdal

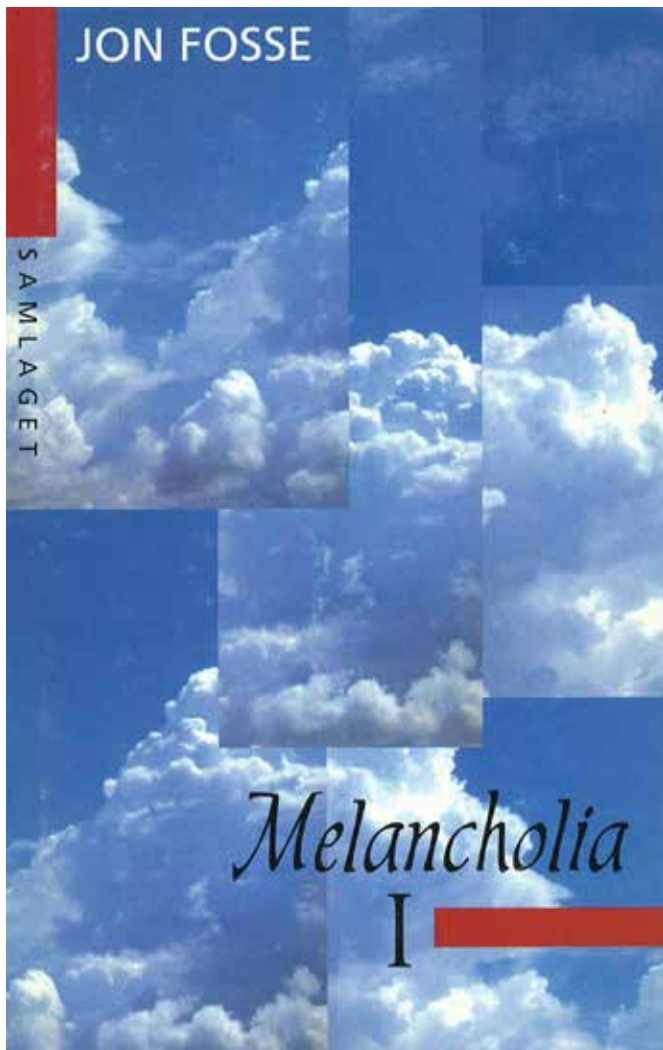
Skogheim var en av de koselige kafeene ved Sognsvann. Kortet har en håndskrevet tekst: Vi er på tur i Nordmarken. Har det deilig. 11/8-1905. Emma, Johs, Anna og Harald. Foto: Nordberg Tåsen Ullevål historielags bildebase. Gitt av Øivind Øiestad.

Litteraturhjørnet er en fast spalte i menighetsbladet. Her vil vi presentere skjønnlitteratur som vi anbefaler for egen lesing.

Kunstnarkall og forfattarkall i Jon Fosses *Melancholia I*

Jon Fosse (f. 1959) vert rekna som ein av vår tids viktigaste forfattarar. I snart førti år har han skrive i ulike sjangrar: romanar, dramatik, lyrikk, kortprosa, essay og barnebøker. Tekstane hans er omsette til over femti språk, og skodespela er sette opp over tusen gonger over heile verda. Fosse har fått ei rekkje prisar både i inn- og utland - no sist Nobelprisen. Foto: Tom Kolstad/Samlaget

Jon Fosse brukte ikkje ordet «kall» i takketalen sin då han tok imot Nobelprisen i litteratur i Stockholm i desember i fjor. Like fullt var det for mange av dei som hørde den djupt personlege talen, nærliggande å tolke det han sa som eit kall til å skrive – skrive på sin måte utan å bry seg om kritikken som dei tidlege bøkene hans fekk.

Kallstanken kan fortone seg som litt gammalmodig i dag. Men sidan eit kall inneber ei form for val eller prioritering, for eksempel utfordringa til å ta seg av ein sjuk slektning, kan vi alle kjenne på variantar av kall sjølv om vi kanskje ikkje brukar det ordet.

Dei litterære tekstane til Fosse viser at samtidig som kallet kan verke uaktuelt i sekulariserte samfunn, kan lengten etter det bli forsterka. Dette gjeld i høg grad presentasjonen av kallet og kallstanken i *Melancholia I*. Roman (1995).

Kunstnarkall

Kallet tar i denne romanen i første omgang form av eit kunstnarkall som hovudpersonen, Lars Hertevig, har som ung malarstudent i Düsseldorf på 1850-talet.

Sjølv om kallet hans til å male er sterkt, blir det utfordra av ein tvil som medfører melankoli og passivitet. Mot slutten av romanen blir kallet utvida ved at Fosse skriv om ein forfattar med namnet Vidme.

Denne forfattaren, som liknar på den historiske forfattaren Jon Fosse, har «ein formiddag med regn i Oslo [...] si største oppleving i dette liv». Denne opplevinga er å sjå, og bli overvelda av, Lars Hertevigs maleri Borgøya (1867).

Sterke inntrykk

Inntrykket som dette maleriet gjer på forfattaren Vidme, fører til at han vil «begynne på ein roman som skal ha noko med bileta til malaren Lars Hertevig å gjere».

Opplevinga av å sjå maleriet motiverer ikkje berre Vidme til å skrive, men er presentert som ei form for kall som knyter an til kunstnarkallet hovudpersonen Lars Hertevig kjenner som ung malarstudent i Düsseldorf.

Kallsvarisjonane som Fosse knyter til Hertevig, gjer tematikken i *Melancholia I* tydeleg etisk. Etikk i litteratur presenterer seg som verdier, prioriteringar og ønske som supplerer kvarandre og kan vere i konflikt med kvarandre.

Mobba av medstudentar

For den unge malarstudenten Hertervig er ønsket om å bli malar så sterkt at det blir eit kall. Men at kallet er så sterkt, gjer Hertervig sårbar. Han blir mobba av medstudentane i Düsseldorf for å vere fattig og for å vere av kvekarslekt.

Han er framleis sårbar når lesaren møter han igjen på Gaustad asyl: «medan eg er til behandling på Gaustad får eg ikkje male».

Lesarens kall

Eg har lagt vekt på Hertervigs kunstnarkall og Vidmes skrivekall, men kva med lesarens kall? Det inneber min respons på og refleksjon over etiske spørsmål som Fosse stiller i romanen. Eitt slikt spørsmål kan vere: Kva er mitt kall?

Eller annleis formulert: Korleis prioriterer eg, kva ønskjer eg å oppnå, kor er min plass?

Samtidig som Fosse kallar meg til å tenkje over slike spørsmål, gir han meg ei retning for refleksjonane gjennom forteljemåten sin og haldninga han viser som skivar.

Det gjeld ikkje minst ein empati med den svake, med outsideren – som Hertervig er i romanen og som Lars Hertervig var i sitt jordiske liv. Slik skaper *Melancholia I* ei ansvarsfremjande kopling frå romanen eg les til livet eg står i.

• Jakob Lothe

Hedda Kristine Myrvik

- Kirka må være åpen for alle!

- Mastergradsstudent i diakoni ved MF/VID
- Oppgaver i Nordberg menighet: Er mest med på aktiviteter for barn og unge, som Etter skoletid, Z-Nordberg og Lys våken.

- Hva motiverer deg til innsats?

- Smil og latter hos folk som har det bra, både barn og voksne. Jeg blir også motivert av fellesskap, og det finner jeg i Nordberg menighet!

- Hva er du mest opptatt av i menigheten og de aktivitetene du er med på i vinter?

- At så mange som mulig, også folk utenfra, opplever at kirka er åpen for alle! Dette arbeidet er godt i gang allerede i Nordberg menighet, men vi kan jobbe enda mer med det.

- Hva i arbeidet i menigheten har gledet deg mest det siste året?

- Jeg blir veldig glad over å få ta del i forskjellige aktiviteter der barn får utfolde seg, leke, ha det fint og lære om Jesus.

- Hva ville du gjerne sett annerledes i menigheten?

- Jeg har ikke noe

Hedda Kristine Myrvik trives sammen med barna på Etter skoletid i kirkestua.
Foto: Elin Toft

konkret å sette fingeren på som jeg ikke synes fungerer. Men jeg skulle ønske vi hadde flere tilbud til ungdommene som konfirmerer seg i Nordberg kirke.

- Hvem beundrer du?

- Jeg setter veldig pris på å jobbe sammen med trosopplærer Elisabeth Danielsen Haare. Hun er både flink og hyggelig!

- Hva er din beste egenskap?

- Jeg er nok ganske lojal;

I medarbeidersamtalen forteller vi om hva menighetens frivillige og ansatte jobber med og er opptatt av, og litt om hvem de er.

en person som stiller opp når jeg har avtalt noe.

- Og verste?

- Jeg kan nok være litt utålmodig. Folk forteller at de kan se det på ansiktet og kroppsspråket mitt når jeg må vente på noe!

- Hva gjør du når du skal puste ut og slappe av?

- Jeg liker å strikke og høre på lydbok. Da koser jeg meg!

• Elin Toft

Susanne Lützenkirchen (45):

- Livet har vært "Gudfeldig" - ikke tilfeldig

Vi møttes hjemme hos Susanne - nyvalgt i menighetsrådet i Maridalen - en kald formiddag i desember. Siden 2011 har hun bodd i et koselig hus på Gamle Maridalsvei, nå med sine tre barn - 15, 14 og 12 år gamle.

Jeg spør litt nølende om hun vil dele noe av sin historie med oss. Og det er greit: Hun møtte mannen sin, Even, på Svalbard, der Susanne hadde praksis på en forskningsstasjon mens hun var student ved Universitetet i Oslo i geofysikk/meteorologi. Even var fra Alvdal, en alt-mulig-mann. Det gikk som det ofte går.

Susanne fullførte studiene i Oslo, giftet seg med Even og fikk jobb i Oslo kommune Bymiljøetaten for å jobbe med byens luftforurensing. Even var oppvokst i en pinseme-

nighet, og Filadelfiakirken ble etter hvert deres felles menighet.

Et stort tap

Påsken 2012 skjedde det utenkelige. Even fikk hjernehinnebetennelse. Langfredag gikk han i koma, for så å våkne opp igjen påskemorgen. - En påskehistorie! sier Susanne med et forsiktig smil. Men i oktober samme år kom betennelsen tilbake, og denne gangen våknet han ikke.

Susanne har et sterkt minne fra samtalen med presten som forrettet ved Evens begravelse. Han

spurte henne: - Hva føler du nå?

Og til sin egen store overraskelse svarte hun: - Jeg føler meg trygg.

Og hun visste med en gang at det var riktig, for som det står i Paulus brev til Filipperne: "Guds fred som overgår all forstand skal bevare deres hjerter og deres tanker i Jesus Kristus." - Det kan ingen ta fra meg, sier hun med styrke.

God hjelp

Selvfølgelig var det tøft. Tre små barn, et gammelt hus som Even hadde frydet seg over å pusse opp. Et ubegripelig sjokk.

Familien fra Berlin og fra Alvdal stilte opp, naboer, venner bl.a. fra Filadelfiakirken. Alle bidro og hjalp til, slik at livet kunne gå videre.

Og her må vi gå litt bakover i Susannes historie. Oppvokst i Berlin i katolsk tradisjon. Døpt og konfirmert i en katolsk nærkirke, som hun kaller det; en kirke som er nær menighetens beboere og skaper et levende miljø. Reiste til USA på utveksling 16 år gammel med en kristen organisasjon. Var der med i en kristen setting hvor det ble snakket mye om tro, og hvor Susanne ble utfordret til å ta et eget standpunkt om tro.

Studentarbeid i Nordberg

Så til Oslo i 2000 som utvekslingsstudent. Hun møtte studentarbeidet i Nordberg mens Egil Stray Nordberg var sokneprest. Og her kommer Susanne med en honnør til menighetsbladet; at det deles

ut til alle husstander, også i studentbyen. Det hjalp henne å finne tilhørighet til en menighet gjennom spalten: Det skjer i Nordberg og Maridalen.

Brobygger

Fra katolsk oppvekst i Berlin, via katolsk/frikirkelig setting i USA, til frikirke i Oslo, og nå rådsmedlem i Den norske lutherske kirke.

- Jeg er ikke opptatt av kirkesamfunnstilhørighet, sier Susanne.

- Kjernen i Bibelen er troen. Og det ønsker hun å formidle.

- Men hvordan reagerte du da du ble spurt om å stille til valg i Den norske kirke?

- Jeg ble glad! Jeg hadde lyst! Ja, jeg måtte melde meg ut av Filadelfiakirken og inn i Den norske kirke. Men Filadelfia er fortsatt min menighet ved siden av Maridalen menighet. Som sagt er jeg ikke opptatt av tilhørighet til det eller det kirkesamfunnet, men av å formidle troen, troen på Gud, troen på bønn, at vi som menighet kan stå sammen og dele livet. Pinsekirken er mer karismatisk, men hvis karismatikken ikke tjener en hensikt, er den ikke vesentlig. Det viktige er å bli kjent med Gud. Som realist av fag er jeg ikke egentlig karismatisk av natur. Gud møter oss på forskjellige måter.

- Hva tenker du at du kan tilføre Maridalen menighet?

- Jeg var på kurs for nye menighetsråd og lærte hva rådets hovedmål er: å vekke og nære det kristne livet. Mine «gaver» er først og fremst logistikk og administrasjon. Det

Marianne har gjort en lang reise - både bokstavelig og mentalt.

Foto: Kirsten Løvdal Bjune

trives jeg med. Og jeg ønsker å bidra til å skape rom for gode og viktige samtaler. Kirken burde være en naturlig møteplass for mennesker i alle aldre, med ulik bakgrunn, også barn og unge. Dette opplevde jeg så fint i min oppvekst i Berlin.

- Men vi har svært lite arbeid for barn og unge her i vår menighet i Maridalen.

- Ja, men kirken har veldig mange program eller opplegg for nettopp den gruppen. Der burde også vi kunne finne opplegg som kan passe i vår menighet.

Susanne trives i menigheten. Sammen med barna har hun deltatt på mange arrangementer, som kirkemiddager, høyyonn, juletreffester. Hun finner avkopling fra en travel hverdag ved å være ute i naturen, bl.a. sammen med en jentegjeng som går ukentlige turer i Marka.

Gudfeldighet

Ordet tilfeldighet ble ofte brukt da Susanne fortalte om alle de veiene livet hennes har tatt. Vi snakket om det; hvordan vi alle er underlagt livets tilfeldigheter, om vi er troende eller ikke. Og samtidig holder vi fast på at Gud er med oss, at han til og med leder oss.

Gudfeldighet kaller Susanne det.

- Gud er alltid større enn vi tror; som det står hos profeten Jesaja:

"For mine tanker er ikke deres tanker, og deres veier er ikke mine veier, sier Herren. For som himmelen er høyere enn jorden, slik er mine veier høyere enn deres veier, og mine tanker høyere enn deres tanker."

• Kirsten Løvdal Bjune

Maridalen menighet støtter et nytt misjonsprosjekt som kaller seg Luke International (LIN) i Malawi.

Afrikas varme hjerte

Luke International (LIN) er en liten internasjonal organisasjon. Arbeidet i Malawi, "Afrikas varme hjerte" sør i Afrika, ble startet av helsearbeidere fra Taiwan og gikk først ut på å sikre at HIV-smittede fikk medisinerne sine regelmessig.

LIN ga seg sjøl et krevende mål: Å gjenreise folks helse og verdighet. LIN sikter ikke på å bli stor, men på å finne «hull» mellom forskjellige bistandsprosjekter og å gjøre myndighetene ansvarlige. På tre områder bistår LIN utvikling i landet:

1. Elektronisk informasjonssystem for helsevesenet. DHIS2 er betegnelsen på en programvare som er utviklet på Universitetet i Oslo. Dette systemet blir i dag brukt til å gi hvert menneske i landet en identitet og å registrere sykdommer og helsetjenester slik at myndighetene kan planlegge og drive helsetjenester til folks beste. Men «hullet» i mange land er å sette systemet ut i livet. Utstyr skal skaffes, helsearbeidere skal trenes og dataingeniører skal drifte og vedlikeholde

systemet. Dette har blitt ryggraden i LINs arbeid i Malawi. Vitsen er at helsearbeiderne på bakkenivå, som samler inn all informasjonen, sjøl skal ha nytte av det de samler inn.

2. Utvikling av lokalsamfunnet. Arbeider en for informasjonssystemer, kan en lett miste bakkekontakt. Men LIN har også utviklingsprosjekter på grasrotnivå. Det gis utdanningsstøtte både i grunnskole, videregående og yrkesutdanning. Det er prosjekter for å skaffe reint vann, hjelpe skoler til å sikre toalett-forhold, sentre for hjelp til barneomsorg for de små, støtte kvinner i å bli økonomisk selvstendige m.m.

3. Forskning. For å binde disse to svære områdene sammen, har LIN en tredje avdeling for «følgeforskning». LIN-ansatte gir kurs på universiteter i

de fagene som har med helse-informatikk å gjøre, samt i «følgeforskning» som går ut på å undersøke om prosjektene virkelig fører til det en ønsker med dem.

Samarbeidet med lokale universiteter skaffer forskningsstudenter og lærere som kan veilede. Utvekslingsstudenter fra Taiwan og Bergen deltar også i slike prosjekter. Utviklingsprosjektene får viktig støtte fra innsamlende midler på Taiwan via støtteorganisasjonen Bjørgås Foundation, oppkalt etter en norsk misjonslege som har satt djupe spor på øya. Det er på dette området Maridalens innsats er mest velkommen.

Budsjettet er på ca. 20 mill kroner totalt, og regnskapet revideres både i Malawi og av internasjonalt revisjonsfirma. LIN har vel 70 ansatte, alle er malawiere. LIN har et internasjonalt styre og et lokalt styre.

Les mer på LINs webside www.lukeinternational.no.

• Kirsten og Gunnar Bjune

Ny menighetsrådsleder om kirken i lokalsamfunnet

Kirken skal være der når den enkelte trenger det

- Menighetens bidrag til lokalsamfunnet er blant annet at kirken er der når den enkelte trenger det. Dette gir trygghet, sier Sissel Hodne Steen som er valgt til leder for det nye menighetsrådet i Nordberg.

Sissel Hodne Steen har en solid bakgrunn, nasjonalt og globalt, for å ta dette vervet: Ut-sending for Det Norske Misjonsselskap i Brasil og arbeidet i Den lutherske kirken der, fagperson på Diakonhjemmets internasjonale senter, rådgiver i NORAD-prosjekt i Tanzania, avdelingsdirektør i NORAD i Norge, ministerråd ved Norges faste delegasjon i Genève, og ved den norske ambassaden i Brasilia, - og general-konsul i Rio de Janeiro.

- Hvorfor sa du ja til å bli med i menighetsrådet?

- Fordi jeg ble spurt! Det var flere rundt meg som nevnte at det ville være fint om jeg tok en tårn der. For egen del tenkte jeg at det er bra etter så mange år ute å engasjere seg lokalt her hjemme. Det globale og det lokale henger godt sammen! Jo mer jeg vurderte henvendelse-ne, jo mer fikk jeg lyst.

Og da Sissel først sa ja til dette, valgte hun også å si ja til å ta et ekstra ansvar som leder for menighetsrådet:

- Som pensjonist har jeg jo mer tid til å følge opp sakene. Med min bakgrunn har jeg erfaring med å lede proses-

ser som fører til at vi sammen kan få ting til.

- Hvor godt kjenner du menigheten?

Jeg har vært en vanlig kirkegjenger her i perioder før, etter og mellom mine 12 år i utlandet. I noen år var min mann prest her i Nordberg. Jeg har følt meg velkommen tilbake, og kjenner menigheten godt nok til å vite at dette er et flott fellesskap med stor bredde og mye liv.

- Hva er det viktigste menigheten kan bidra med i et lokalsamfunn?

- Menigheten kan bidra med flere ting: Kanskje først og fremst å være der når enkeltmennesker trenger kirken. Det gir trygghet å vite at den er der for meg, slik den var der for en slektning eller for naboen da de trengte kirken. Når mange vet dette, vil tryggheten spre seg.

Sissel er overbevist om at kirken kan bidra med å bygge verdigrunnlaget for et lokalsamfunn når den er åpen og inkluderende. Den skal skape "mer himmel på jord", som det står i den nasjonale strategien for Den norske kirke. Det betyr blant annet å

Leder for Nordberg menighetsråd Sissel Hodne Steen mener vi må slutte å skylde på pandemien og heller lære av den.

Foto: Helge Kjøllesdal

motvirke utenforskap. Å holde folk utenfor fellesskapet kan føre til farer for samfunnet.

- I Nordberg er mangfoldet mindre enn en del andre steder i hovedstaden. Likevel kan det være mye skjult utenforskap her som vi må bruke kreativitet for å se og ta tak i, enten det skjer på skolen, i familier eller på andre arenaer. Vi må legge stor vekt på tiltak blant barn og unge. Disse er viktige

for å få det samfunnet vi ønsker å ha; det skal være åpent, varmt og omsorgsfullt.

Ansvar

Menighetsrådet har et stort ansvar for å lede menigheten i dette arbeidet. Det skal legges strategier for virksomheten og stimulere til et rikt sosialt og åndelig liv som kan bidra til å virkeliggjøre at alle som vil, kan bli sett og inkludert.

- Kommunikasjon er et

nøkkelord, nikker Sissel, kommunikasjon mellom lokalsamfunnet og menigheten og dens ledere.

- Sosiale medier rekker et stykke på vei, men har sine begrensninger. Jeg tror det er viktig å skape fysiske møteplasser og plattformer der vi kan lytte til hverandre og dele. Det er viktig å bygge ut disse møteplassene slik at flere har et sted der de føler seg hjemme, sier menighetsrådslederen.

- Det finnes i dag slike arenaer i menigheten for barn og unge opp til en hvis alder, men det har ikke lyktes å skape noe for eksempelvis eldre ungdom. Hvorfor ikke det? undres hun.

Videre fra pandemien

- Vi må slutte å skylde på pandemien! Vi må heller lære av den og gå videre, poengterer Hodne Steen som har erfaringer fra ulike himmelstrøk om hvordan kirker arbeider for lokalsamfunn. Hun er overbevist om at både loppemarkeder og julemarkeder, litteraturtimer og babysang, er fysiske plattformer som åpner for engasjement og kommunikasjon lokalt.

Menighetsbladet dekker de aller fleste husstandene i området og blir lest av mange. Der kan man få tips til å delta på ting som kan motvirke at folk føler seg utenfor.

Menighetsbladet gir også en inngang til at enkeltpersoner kan komme med innspill. Der finner leserne bilder med e-postadresser

og telefonnummer til ansatte og folkevalgte i menigheten som kan kontaktes! Nå skal menighetsbladet begynne å referere fra menighetsrådets møter og fortelle om planer og prioriteringer. Det ser lederen som en stor fordel for den samlede kommunikasjonen i lokalsamfunnet.

- Er du fornøyd med gudstjenestebesøket i Nordberg kirke?

- Gudstjenesten er selve kraftkilden i en menighet. Den er grensesprengende og markerer at alle er likeverdige for Gud. Det er her inkluderingen grunnleggende sett begynner. Selvsagt burde det være fullt i kirken hver eneste søndag. Men om ikke alle benkene er fylt bestandig, gir gudstjenestene kraften som også vil prege andre plattformer. Vi må jobbe enda mer med ulike gudstjenesteformer som kan favne alle aldersgrupper og som gjør at de føler seg hjemme der.

- Hva er det viktigste i den kristne tro, slik du opplever den?

- At Gud faktisk ble menneske gjennom Jesus Kristus - Han levde som oss andre på jorden. Han kjenner alle sider ved livet og skaper en bro mellom oss og Gud. Dette hviler jeg i. Dette er kjernen, ikke alle slags regler og rammer.

• Helge Kjøllesdal

Papirkunst på Sogn Frivillighetssentral. Fra venstre Susanne, Abbas, Silje og papirkunstneren Katja. Begge fotos: Per Thorvaldsen

Bli frivillig!

Jeg er innflytter på Nordberg og har meldt meg som frivillig hos Sogn Frivilligsentral. Jeg ble fullstendig overveldet av den gode mottakelsen og alle de gode gjerningene som gjøres.

Man må fylle livet med mening. Jeg kjører "piratdrosje" for Sogn frivilligsentral. Jeg venter på Tore som jeg skal frakte til sentralen for å spise lunsj med de andre. Han er gammel og dårlig til beins, men humøret er det ingenting å si på. Når vi kommer frem, er bordet dekket etter alle kunstens regler og fylt med herlig mat. Gamle og unge fra alle verdens kanter koser seg med mat og prat. Latteren runger. Etterpå er det kake og kaffe mens vi løser kryssord sammen.

Hvordan havnet jeg i dette miljøet? En nabo i blokken inviterte meg med. Det første jeg fikk i hånden, var en malerkost. Uken etterpå ble jeg turvenn for Helle. Jeg får stadig nye oppdrag og jeg vet hvor jeg skal sette inn innsatsen når jeg blir pensjonist om noen år. Heldagsfrivillig for å hjelpe andre.

Sentralen blir ledet av

"Mor Theresa" eller Mona blant venner. Hun er ansatt i kommunen og er et rivjern som styrer oss alle og får ting til å skje. Susanne har en halv stilling og med sin ungdommelige entusiasme får hun oss med på mye moro. Noen hjelper til som et ledd i språk- og arbeidstrening.

Tre dager i uken spiser vi sammen. I tillegg kan en når tid som helst stikke innom for en prat eller lese aviser. Sentralen har en rekke kurs. Selv skal jeg lære å strikke. Om sommeren har de leir for ungene i nabolaget. Kultur får vi også. I forrige uke var Hege Tunaal på besøk og spilte for oss. Det arrangeres turer for barn og voksne. Hele Norge er fylt med frivillighetssentraler. Det er bare å finne den nærmeste på frivilligsentral.no og melde deg. Du vil ikke angre.

• Per Thorvaldsen

Mona holder alle i ånde.

Bokaktuelle Ole Bernt Frøshaug har vært engasjert i globale spørsmål hele sitt liv. – Maasaiene på savannen i Kenya har lært meg svært mye, sier forfatteren og filmskaperen som også har drevet safarileir. Alle fotos: Ole Bernt Frøshaug

Filmfotograf brenner for Afrika

Fotojournalisten og filmskaperen Ole Bernt Frøshaug fra Korsvoll har arbeidet 40 år i Afrika. Nå er han bokaktuell med *Den store løvejakten* som viser hans kunnskap om og kjærlighet til nomadefolket maasaiene, naturen og dyrene på savannen i Kenya – et land fortsatt preget av kolonitiden.

Den store løvejakten er Frøshaugs første bokutgivelse. Han har skrevet boken etter et løfte til en gammel maasaileder som hadde opplevd britenes invasjon og tapet av land til koloniherrene. Den gamle mannen hadde tilgitt britene, men ville at historien om deres herjinger skulle fortelles for at ettertiden ikke skal glemme. I mai kommer Frøshaug til tirsdagslunsjen i kirkestua for selv å fortelle og vise bilder med utgangspunkt i boken. I denne artikkelen kan du bli litt bedre kjent

med forfatteren og hans mangfoldige virke.

Ivrig pasifist

Ole Bernt Frøshaug forteller at han på farsiden av slekten hadde flere misjonærer og på morsiden antroposof. Denne arven har kanskje påvirket ham til valgene han har tatt? I alle fall: Da han gikk på videregående på Berg på 1970-tallet og Vietnamkrigen raste, ble engasjementet for globale spørsmål vakt. Ole Bernt ble ivrig pasifist og sivilarbeider på Steinerskolen i Oslo. – Jeg studerte siden

antropologi på Blindern og representerte antropologisk institutt under demonstrasjonene mot Alta-utbyggingen. Jeg satt lenket fast sammen med mange andre den gangen.

Brothers in the struggle

Utferdstrang og lysten til å skrive fikk Ole Bernt til å dra ut i verden, først til land i Latin-Amerika. Men så i 1983 reiste han og en kollega på reportasjetur til Sør-Afrika gjennom kontakter de hadde fått fra kirken og antiapartheidbevegelsen i Norge.

Myndighetene aksepterte ikke journalistisk arbeid. De måtte gi seg ut for å være skolelærere for å få anledning til å dokumentere apartheid-systemets urettferdighet. Etter fem dager i Soweto ble de arrestert

av sikkerhetspolitiet. – Vi befant oss i en svært menneskemengde og min kollega kastet flere kameraer og alle filmene inn i folkemengden for å fjerne bevis. De lokale hjalp de to unge journalister fordi de skjønnte at de kjempet på deres side.

– Og ikke nok med det – noen hadde tatt vare på filmer og kameraer som vi hadde kastet fra oss og sørget for at vi fikk alt tilbake. «You are brothers in the struggle,» sa de. Etter dette har Ole Bernt Frøshaugs brann for Afrika aldri sluknet.

30 dokumentarfilmer

Innsatsen i Sør-Afrika førte Ole Bernt Frøshaug til jobb i Norad og UD. I en femårsperiode var han leder for film- og fotoenheten der. Sammen med Aslak Aarhus stiftet han

filmselskapet Visions AS i 1982. Over 30 dokumentarfilmer for TV 2, NRK og BBC har det blitt. Filmer med fokus på politikk, miljø og kultur. Filmen *Hvitt lerret, svart hyene* vant i 2005 Prix Essai på Unescos store kunstfilmfestival i Paris som årets mest nyskapende kunstfilm. Filmen *Ole Bull – himmelstormeren* gikk på norske kinoer i 2007 og høstet flere internasjonale priser.

Kjøpte safarileir

I 1995 sa Ole Bernt Frøshaug opp jobben i Norad for å flytte til Afrika. Nå hadde han stiftet familie og hadde to tvillingjenter på tre år. Familien bosatte seg i et lite steinhus i maasaienes utmark.

- Der ble vi i fire år, og barna bidro til at vi fikk god kontakt med maasaiene som er et barnekjært folk. Maasaiene har lært meg alt jeg kan og vet om savannen, sier han. Ved Talekelven i Maasai Mara lå en safarileir som

familien ofte besøkte, også med venner fra Norge. Kort fortalt: I 1997 ble safarileiren lagt ut for salg og Ole Bernt Frøshaug kjøpte den sammen med to kamerater fra Korsvoll som kom på besøk til Kenya: Petter Granli og Svein Wilhelmsen. - Vi kalte stedet Dreamcamp fordi vi ønsket å bruke turisme til støtte for maasaiene og miljøet. Jeg trakk meg ut av prosjektet i 2016, men selskapet drives fortsatt under navnet Basecamp Explorer.

Miljøengasjement

- Hvordan kan det forsvares å drive turisme til fordel for miljøet i vår tid med store klimaendringer?

- Turismen som drives her gir både jobber og en viktig inntekt til befolkningen, sier Ole Bernt Frøshaug.

- I Kenya er nå nesten all utmark privatisert og maasaiene leier ut eiendommene sine til

turistinvestorer. En del av leieavtalen for denne villmarka er å støtte skoler og helsestasjoner og gi kveget tilgang til beitemark. Kuer og ville dyr beiter sammen slik maasaiene har gjort det i hundrevis av år. Det er en vann-vinn situasjon for både løver, antiloper og kvegfolket. Uten samarbeidet med lokalbefolkningen hadde vi ikke kunnet drive safarileiren. De var historiefortellere og hadde kunnskap om savannen og villdyrene. De ble guider, ledere og kokker. Vi skaffet turistene.

Skolegang er svaret

I samarbeid med maasaiene og med støtte fra Norge har Frøshaug gjennom Basecamp Foundation Kenya vært med på å starte en internatskole for maasaijenter. Cirka 60 jenter er elever ved Mara Girls Leadership School som startet for syv år siden.

- På den måten kan vi

hindre at jentene blir gravide, dropper ut av skolen og blir giftet bort som 12-åringer, sier Frøshaug. Han forteller at mange av jentene har gått videre til universiteter i Nairobi.

- Skolegang er det lokalbefolkningen ønsker for å sikre familien en bedre framtid i en tid hvor moderniseringen på landsbygda skjer utrolig fort.

Bambus

Da tvillingjentene begynte på Korsvoll skole, flyttet familien tilbake til Oslo og Langmyrgrenda.

Forts. neste side

Maasaiene i Kenya er et kvegfolk som har klart å leve fredelig sammen med ville dyr på savannen. I dag er naturen og folket truet av både klimaendringer og privatisering av fellesområder.

Cirka 60 maasaijenter er elever ved Mara Girls Leadership school. – skolen sikrer dem utdanning og hindrer at de blir giftet bort som 12-åringer.

Frøshaug forteller at han siden den gang har reist fram og tilbake til Kenya. Sammen med samboeren Karine Finne har han drevet ulike prosjekter i Øst-Afrika. De har samarbeidet med kvinneorganisasjonen Greenbelt Movement og Wangari Maathai som fikk Nobels fredspris i 2004 for sin kamp for bærekraftig utvikling.

- Det drives rovdrift på skogen i Kenya. Over 60 prosent av befolkningen bruker ved til å lage mat, sier Frøshaug.

- Bambus er et gress som er godt egnet som ved, vokser hurtig og kan høstes årlig. En familie på sju kan klare seg med 30 planter i en periode på 50 år. De kan selge og

tjene penger og samtidig lage maten effektivt på energisparende vedovner. Vi samarbeider derfor med kvinneledere om opplæring av småjordbrukere i bruk av bærekraftig energi.

I slutten av januar drar Ole Bernt Frøshaug på ny til Kenya i et par måneder for å følge prosjektene sine. Om du nå har fått lyst til å lese mer, kan du kjøpe boken *Den store løvejakten* blant annet

på vår lokale bokhandel; Norli Tåsen. Boka er både historiebok, reiseskildring og en personlig hyllest til maasaiene og deres naturvisdom.

• Lillian Dombestein

Ole Bernt Frøshaug har engasjert seg i et bambus-prosjekt for å motvirke avskoging i Kenya. Bambus er hurtigvoksende og kan brukes som ved.

Program Tirsdagslunsjer i Kirkestua vinteren 2024

Tirsdager klokka 11:30 – 13:00 er du velkommen til lunsj, kulturelle innslag og hyggelig fellesskap i kirkestua på Nordberg.

06.02: De kristne i Midtøsten. Hvem er de og hvor kommer de fra? Med Erling Rimehaug

13.02: Vinterkonsert med sangerinne Guro Lødemel og vår kirkemusiker Eivind G. Vonen

20.02: «Lalla Carlsen, min bestemor på stjernehimmelen» med Vibeke og Gunnar Sæther.

27.02: Sogn seniorakademi

05.03: Friskolene - et berikende og ønsket alternativ i et demokrati? KG som eksempel. Med Tjostolv Berget.

12.03: Twist - musikalske favoritter med Eira Sjaastad Huse og Eivind G. Vonen

19.03: Sogn Seniorakademi

26.03 og 02.04: PÅSKEFERIE

09.04: Klassisk lunsjkonsert med Martin Stangebye m.fl.

16.04: Vårkonsert og allsang med tenor Per Andreas Tønder og Eivind Gjerdalen Vonen

23.04: "Mot naturen" med Marius Timmann Mjaaland

30.04: Sogn seniorakademi

07.05: "Den store løvejakten" med Ole Bernt Frøshaug

14.05: Hvordan skrive testamente? Med Gudrun Aas Homstvedt og Anne Lise Mykebust

Trenger du skyss? Prøv Ruters aldersvennlige transport. Ring 23 24 28 50. Pris: Vanlig bussbillett. Bestill helst dagen før!

Babysang

i kirkestua mandag klokka 11.30 ved Åshild Bergill Hagen. NB. Andre mandag i måneden kl 11.30 på Nordberghjemmet. Det er anledning til å spise matpakke sammen etterpå. Kaffe/te og vann er på stedet. Babysang koster kr 40 pr gang.

Åpen sorggruppe

Dette er et drop-in tilbud med samling en mandag i måneden fra 17.00-18.30 i Skøyen kirke, Skøyenvn. 43.

Åpen sorggruppe er for voksne som har mistet ektefelle/partner, foreldre, søsken eller nære venner. Her kan man møte andre i samme situasjon og finne støtte og hjelp på veien videre.

Gratis! Ingen påmelding!

Vi tilbyr Åpen sorggruppe på følgende datoer:

19. februar, 18. mars, 15. april, 13. mai og 10. juni

Ønsker du mer informasjon om åpen sorggruppe?

Kontakt:

**Gudrun Aas Homstvedt,
diakon i Maridalen/Nordberg**

gh697@kirken.no

tlf. 468 62 174

Litteraturtimer

Vi fortsetter med litteratursamlingene våren 2024. Det blir tre samlinger i kirkestua. Fordi samlingene er en del av seniordiakonien i menigheten, er de åpne for alle, gratis og uten påmelding. Det blir en presentasjon av en skjønnlitterær tekst eller et litterært tema med påfølgende samtale. Det er ingen forutsetning at man har lest eller kjenner teksten. Enkel bevertning.

Mandag 11. mars kl. 14: Sverre Dag Mogstad om *Øya* av Victoria Hislop

Mandag 8. april kl. 14: Jakob Lothe om *Korset* av Sigrud Undset

Mandag 6. mai kl. 14: Sverre Dag Mogstad om *Den fjerde nattevakt* av Johan Falkberget

Z- Nordberg feirer 8 år!

Åtte år med mange, flotte unge i **6, 7. og 8.klasse**, mye liv, ute og inne, i kirkestua, kirkekjelleren, ungdomshuset, **fredager fra kl. 18.30-21**, pizza, brus, kaker og boller, konkurranser, spill, leker, Kahoot, grip mikrofonen, lag smykker, innebandy, air-hockey, andakt, mission impossible, bordtennis, Ryktet går, Twister, biljard, stikkball, dødball, fun battle, sjakk og ledere som ønsker å skape et godt miljø og å se den enkelte! Påmelding ved å vippse 50 kr til 992 90 914 (Kari).

Velkommen til Z-Nordberg fredagene **9.februar, 1.mars, 15.mars, 12.april, 3.mai og 25.mai**.

Hvis det er noe du lurer på om Z-Nordberg, ta kontakt med Kari.Skavlan.mogstad@gmail.com.

Sykurs på Frivilligsentralen

Sykurs hver 14. dag i uker med partall. Her kan du få hjelp til dine syprosjekter - stor og små.

Kontakt: Gudrun Aas Homstvedt 468 62 174

Sogn Frivilligsentral

Minister Ditleffsvei 22, 0862 Oslo

Leder: Mona Magnussen

Tlf: 22 95 03 05 / 971 02 423

Åpningstider:

mandag til fredag kl. 9-15.

sognfriv@kringsjaanett.no

Korsvoll Normisjon inviterer til fellesskapskvelder

Søndag 25. februar kl. 18.00

Fellesskapskveld. Leif Gordon Kvelland: «Se, hvor stor kjærlighet!» Nattverd. Kaffe og kaker

Søndag 7. april kl. 18.00

Fellesskapskveld / Takkefest for påske» Jens Fredrik Brenne. Kaffe og kaker

Les mer om våre øvrige søndagsmøter og andre arrangementer under Kalender på

<http://Korsvollfellesskapet.no>

Korsvoll Normisjon, Tåsenveien 121

Etter skoletid

Kvart på to omtrent hver tredje onsdag strømmer mange blide, sultne, skravlete og lekne barn til kirkestua for å være med på Etter skoletid.

Garderoben flyter over av sekker, klær og sko – «Er det lenge til mat?» Så er leken i gang, ute eller inne - i kirkestua eller i kirkekjelleren.

Etter skoletid er et gratistilbud for barn i **4, 5. og 6.klasse** i regi av Nordberg menighet – med mat, prat, lek og litt alvor. Alle er velkommen! Gjerne påmelding til

Kari.Skavlan.mogstad@gmail.com

Det er Etter skoletid **28.februar, 13.mars, 3.april, 24.april og 22.mai, fra skoleslutt til kl. 16.**

Kvinner ved brønnen

Velkommen til Kvinner ved brønnen våren 2024!

Samling:

Tirsdag 13. februar kl 19.30

Tirsdag 9. april kl 19.30

Vi møtes til tekstmeditasjon og bønnevandring i kirken, etterfulgt av tro- og livfellesskap i kirkestuen. Enkel servering.

Alle kvinner er hjertelig velkommen!

Trenger du kirkeskyss

til søndagens gudstjenester?

Ring diakon Lillian Dombestein

tlf. : 973 05 294

Vår 24: Program for Seniorakademiet

27.02: Jacob Wulff Wold

Kunstig intelligens - en ny revolusjon?

19.03: Lars H. Gulbrandsen

Norsk vindkraft på land

Et blick på den nye konsesjonsordningen, realisme, og det reelle behov i vårt vannkraftland.

30.04: Sverre Grimstad

Greveveien fra Maridalen til Hakedals verk

Møtene holdes i kirkestua, Nordberg kirke, og starter ca. kl 11.30.

Velkommen til seniorakademiets nye hjemmeside!

www.sognseniorakademi.no

Utlysning av midler for høst 2024/vår 2025

Stiftelsen Nordberg seniordiakoni utlyser med dette utdeling av inntil 700 000 kr.

Søknadsfrist 1. mars 2024

Fullstendig utlysningstekst og søknadsskjema finnes på stiftelsens hjemmeside:

<https://stiftelsenordbergseniordiakoni.no>

Her finnes også opplysninger om stiftelsens formål og hvilke tiltak det kan søkes om støtte til.

Det skjer i Maridalen kirke vår -24

7. februar kl 12.15 Seniorkonsert med Georg Reiss og Morten Gunnar Larsen fra Magnolia jazzband

29. februar kl 17.00 Kirkemiddag

Påmeldig til middagene på mail kr736@kirken.no eller tlf. 930 93 920. Enkeltperson kr 50. Familier kr 100.

6. mars kl 12.15 Seniorkonsert med Louis Jacoby

Nordre Aker Kirkeakademi

Lørdag 10. februar kl 12.00-15.00:

Gunnar Danbolt: Jakob Weidemann og hans samtid

Kunsthistoriker Gunnar Danbolt har i mange år holdt dobbeltforelesninger i Kirkeakademiet. Denne gang vil han snakke om Weidemann og tiden etter krigen, da det abstrakte maleriet vinner fram her i landet med Weidemann som en av pionerene.

Enkel lunsj. Inngangspenger: kr 200 (Familierabatt)

Sted: Nordberg kirkestue.

Tirsdag 12. mars kl 19.00:

Erling Rimehaug: To folk – ett land.

Som journalist og forfatter, og gjennom mange besøk i Midtøsten, kjenner Erling Rimehaug historien og konflikten mellom Israel og Palestina godt. Han vil prøve å forklare den historiske

bakgrunnen for konflikten og hvordan to folk kan takle det å leve i samme land.

Etter foredraget: Kirkeakademiets årsmøte.

Enkel servering. Inngangspenger: kr 100.

Sted:

Grefsen menighetshus

Onsdag 17. april kl 19.30:

Pål Kolstø: Putin, folket og den russisk-ortodokse kirke.

Pål Kolstø er professor i russlandsstudier ved Universitetet i Oslo.

Han vil snakke om folkelige bevegelser og om oppslutningen om Putins prosjekt og om den russisk-ortodokse kirke i ulike aldersgrupper.

Enkel servering. Inngangspenger: kr 100.

Sted: Nordberg kirkestue.

Sorggrupper

Har du mistet din livsledsager og kjenner at sorgen er tung å bære? Sorggruppe er en god hjelp for å kunne bearbeide sorgen sammen med andre i samme situasjon. Vil du vite mer eller ønsker å melde deg på?

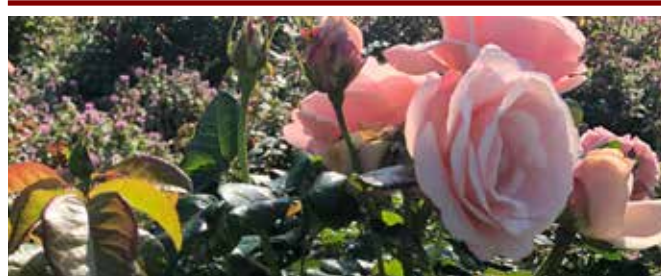
Ta kontakt med:

Diakon i Nordberg menighet,

Lillian Dombestein, tlf 973 05 294 eller

e-post ld929@kirken.no

Du er også velkommen til å ta kontakt dersom du ønsker individuelle samtaler ut over dette tilbudet.

Kirkelige handlinger

Døpte

19.11.23 - 21.01.24

Casper Hovd

Franck-Næss

Maiken Austgard

Fosmo-Steen

Linus Hov Lieng

Evlyn Neerland

Stenshorne

Nora Holand

Mathias Krogsrud Jensen

Gravferder

03.11.23 - 02.02.24

Reidun Henriette Vidvei

Åge Olsen

Marit Helene Greaker

Arild Sidnøy Breivik

Britt Brodin

Arnfinn Sviggum

Tom Fredrik Von Krogh

Monclair

Anna Olaug

Sigmundstad Lavik

Stig Arve Pettersen

Turid Frimo

Odd Juul Andresen

Odd Arne Korsmo

Åse Marie Stangebye

Bjørn Hagen

Aase Jordan Røst

Ellen Tove Nordby

Johansson

Odd Raam

Bryllup

30.12.2023

Anita Trinerud og Lars

Otto Brinch Gundersen

Det skjer i Nordberg og Maridalen

Bli med i speideren!

Speideren har startet dette semesteret og ønsker velkommen til nye speidere:

2.- 4. klasse mandag kl. 1730-1900
5.-10. klasse mandag kl. 1800-1930

Oppmøte på kirkeplassen med speiderkniv, drikke, sitteunderlag, vedkubbe og tøy til å være ute.

Er du interessert? Kontakt speiderlederne på:

nordbergspeider@gmail.com

Ved nyttår hadde vi 93 registrerte medlemmer i speidergruppen. De siste årene har vi ligget mellom 80 og 100 medlemmer i alderen 8 til 18 år.

Jula varer ikke helt til påske

Både i Nordberg og Maridalen ble det holdt juletreffester etter gudstjenesten 7. januar med besøk av blant annet de tre vise menn. Det var både gang rundt juletreet, historiefortelling og noe godt å spise. Etterpå ble jula boktavelig talt båret ut av Maridalen kirke.

Referat fra menighetsrådmøtet i Nordberg 17.1

Menighetsbladet vil prøve å være til stede på flest mulig menighetsrådsmøter og referere hva som skjer. Referater blir også lagt ut på nettsidene til Nordberg og Maridalen.

Menighetsrådet går inn for å ansette ny menighetssekretær i halv stilling. Rådet vil også søke om lønn til en ny fireårsperiode for seniordiakon Gudrun Homstvedt. Det ble vedtatt å få fortgang i arbeidet med å ferdigstille rommene i kirkens kjelleretasje.

Menighetsbladet har planer om å dekke menighetsrådets møter jevnlig for å bedre kommunikasjonen mellom menighetens ledelse og lokalbefolkningen på Nordberg. 17. januar møttes det nyvalgte rådet. Møtet bar preg av at nyvalgte medlemmer måtte gjøres kjent med historikken i en rekke saker og ta stilling til ting som det har vært arbeidet med over tid.

Menighetssekretær

Stillingen som menighetssekretær på Nordberg ble inndratt av Kirkelig Fellesråd i Oslo for flere år siden av økonomiske grunner. Dette er en førstelinjetjeneste på kirkens kontor som har tatt seg av løpende henvendelser og en rekke administrative saker, som for eksempel innmelding av dåp, gravferd og brylluper og en rekke kontorfunksjoner. I perioder

har frivillige påtatt seg disse oppgavene. Men i praksis har mye likevel falt på daglig leder og andre i staben som har fått avbrutt sine primære gjøremål i stor grad.

Nå har det åpnet seg en mulighet for å fylle stillingen med en person med erfaring fra slike oppgaver. Menighetsrådet skal sammen med Nordberg menighets eiendomstiftelse finansiere stillingen. For å få til dette må menighetsrådet også søke finansiering fra annet hold, blant dem Seniorstiftelsen. Målet er å få avklart situasjonen innen 1. februar. Menighetsrådet viste stor entusiasme for å få dette til slik at den samlede administrative støtten på kirkekontoret blir styrket.

Forlenger seniordiakonstilling

Menigheten har ansatt to diakoner som er finansiert av midler fra Stiftelsen Nordberg Seniordiakoni. Dette er midler som kommer fra salget av Nordberghjemmet til Diakonhjemmet for mange år siden. Gudrun Homstvedt er ansatt som diakon for seniorer i halv stilling på Nordberg og i halv stilling i Maridalen menighet. Menighetsrådet uttrykte stor tilfredshet med hvordan seniordiakonene gjennomfører sin virksomhet, og gikk enstemmig inn for en forlengelse av stillingen, noe som er påkrevd av formelle grunner. Det ble vedtatt å lage en

instruks for stillingen i samarbeid med diakonen for ytterligere å klargjøre oppgavene på Nordberg og i Maridalen.

Ferdigstilling av kirkens kjeller

Kirkelig Fellesråd i Oslo gjennomførte en omfattende oppussing av Nordberg kirke for to år siden. Men da rehabiliteringen av kjellerrommene sto for tur, ble arbeidet stanset av økonomiske grunner. Dette har skapt vanskeligheter for virksomheten. Kjelleren trengs til en rekke aktiviteter, blant annet rom for folk som ønsker samtaler med prestene og andre ansatte.

Kjelleren er Fellesrådets ansvarsområde, og flere har sagt at det er opp til rådet å fullføre arbeidet i kjelleren. Men Fellesrådet har gjort det klart at den økonomiske situasjonen i Oslo bispedømme er såpass prekær at kirkekjelleren på Nordberg ikke kan prioriteres.

Derfor har Nordberg

menighets eiendomstiftelse stilt en stor sum til rådighet for å gjennomføre arbeidet. Dette har noen ment er en meningsløs subsidiering av Fellesrådets økonomi, penger som kunne bli brukt til andre formål. Mens andre mener at det viktigste er å få tatt kjelleren snarest mulig i bruk til virksomhet som i dag ikke har et tilfredstillende sted å være - når pengene faktisk finnes.

Menighetsrådet hadde en lengre samtale om saken og vedtok å gå videre med nye samtaler med Fellesrådet for å få lagt alle kort på bordet og deretter ta stilling til hvor langt menigheten er villig til å strekke seg for å få kjelleren slik den er planlagt fullført.

Menighetsrådet drøftet også innhold og deltakelse i en kommende strategidag for rådet og staben i kirken, og gjorde forberedelser for menighetens årsmøte som er satt til 5. mai.

• Helge Kjøllesdal

Menighetsrådet måtte holde sitt møte delvis på Teams 17. januar på grunn av snøkaos og sykdom.
Foto: Helge Kjøllesdal

De kom gjennom lufta

På Teknisk museum på Frysja henger en beskjeden flettet kurv. Den skjuler en eventyrlig historie om to unge franskmenns reise i luften fra Paris til Telemark i snøstorm.

Kurven er en del av luftfartens historie. I november 1870 foretok ballongen Ville d'Orleans den livsfarlige, men eventyrlige reisen. Hvorfor skjedde dette?

En beleiret by

Den tysk-franske krig i 1870-71 førte til fullstendig nederlag for Frankrike. Keiser Napoleon III kaptulerte og overga seg til tyskerne. Men Paris holdt ut. I fire måneder var byen beleiret. Bak solide bymurer nektet to millioner parisere å gi opp. Den tyske feltmarskalken satser på å sulte ut befolkningen. Hva skulle parisere gjøre?

Ballonger

De tok i bruk ballonger for å sende post, beskjeder og folk ut av byen. Togene gikk ikke lenger, så de to stasjonene Gare du Nord og Gare d'Orleans ble bygget om til produksjonshaller for ballonger. Ballongferdene var farefulle. Tyske tropper jaktet

på ballongene og forsøkte å skyte dem ned. Hele 67 slike ballonger med folk ble sendt opp mens de tyske styrkene omringet Paris fra september 1870 til januar 1871.

Ville d'Orleans nr 33

Ballong nr 33 ble sendt opp 24. november 1870 om natta. Den hadde med seg postsekker, brevdUER, mat og utstyr til to personer: Paul Valéry Rolier (26 år) og Léonard Bézier (32 år). Rolier var ballongfører, men de to aeronautene kjente ikke hverandre. De var plukket ut til denne turen og møtte opp på kort varsel. Og så bar det i vei. Målet var å komme til Belgia.

Den ville ferden

De steg raskt til 1400 og så til 2700 meter. Det var mørkt og vinden var kraftig. Tidlig om morgenen så de noen hvite flekker under seg. De trodde det var snø som lå her og der. Så oppdaget de at flekkene beveget seg - i samme retning. Plutselig skjønte de at det ikke var land de så under seg, men - havet! Og det kan bety - døden! De var kommet ute av kurs. De har fortalt at de nå begynte å tvile på sin frelse og var beredt til å si farvel til alle disse båndene som får en til å holde fast på livet og som gjør jordelivets elendigheter mindre tunge. Da de skimtet land, mente de først at det måtte være England. Men de befant seg over Nordsjøen. Kanskje kunne de bli fanget opp av et fartøy som kunne stoppe

ballongen? De kaster ut det 120 meter lange anker-tauet, for at det skulle nå havet og bremse opp den voldsomme farten. Men tauet dro dem ned mot bølgetoppene. Da måtte de få tauet opp igjen og kaste ut sekker for å vinne høyde. Rolier tok foldekniven og kuttet den 125 kilo tunge postsekken som havnet i sjøen, så ballongen steg til værs igjen. Sjøsprøyten de hadde fått over seg, frøs til istapper i hår, skjegg og øyenbryn. De overveide om de skulle sprengte ballongen i lufta i stedet for å bli seigpint inn i døden. Men fyrstikkene var blitt våte.

Landingen

Så steg ballongen igjen til 2-3000 meter. Det ble tåke. De var kommet inn over land.

Ved 14-tiden ser de åser og daler under seg. Da hadde de mistet høyde igjen. Brått ser de et snøfullt tre under seg. «Kast ankeret!» roper Rolier.

Kl 14.25 gikk ballongen i bakken. Rolier kom seg ut av kurven, men Bézier ble hengende etter og ballongen steg igjen - før han fikk kastet seg ut i snøen. Da begge var ute, ble ballongen lettere. Den steg og forsvant i det fjerne med brevduene, resten av posten og maten. Ballongføreren Rolier fortalte senere: «Der lå vi uskadet i snøen. Ballongen forsvant øyeblikkelig i stormen og snøføyken. Vi ante ikke hvor vi var. Jeg antok nærmest Færøyene».

De var havnet på Lifjell, 728 m.o.h. Ballongen seilte videre over Astridnatten og dalte ned på tunet like ved gården Sandum i Krødshe-

En beskjeden kurv som skjuler en vill historie. Foto: G.Grøndahl

rad, ca tre km fra Noresund. Folk kom til og fant en vadesekk med toalettartikler og klær, et vidjebur med dUER, to kikkerter, tre postsekker, flere halvfulle flasker rødvin, tre franskbrød og et stykke gåsekjøtt. Men ingen ballongførere.

Blant folk

«Gud holdt sin hånd over oss», sa Bézier senere. «Vi befant oss i et land vi ikke kjente, utsatt for et hårdt klima, uten mat og nesten uten klær».

De skjønte at de måtte komme seg ned fra fjellet, ned mot dalen. Etter to timer i snøen fikk de øye på en liten forfallen løe. Der kom de seg inn, gravde seg ned i høyet og fant hvile og varme. Her overnattet de i tiltro til at Gud ville bevare dem, så de unngikk «besøk av bjørner og ulver». Neste dag fortsetter de nedstigningen. Ved 11-iden fant de en koie på det som heter Geirsandstølen. Koia var tom, men det var varme og mat der inne, lunken kaffe på kaffekjelen, en kjele med kokte poteter og et par ullsokker! De var nå sikre på at de var kommet til et

sivilisert land.

De skjønner at det må være folk i nærheten. Koia tilhørte brødrene Harald og Klas Strand, som hadde dratt opp til stølen for å hugge ved. Det ble et underlig møte mellom to franske aeronauter og to seljordinger. Harald var redd for at franskmennene var «fanter eller bortrømte slaver». Rolier fryktet at «disse barbarene ville betrakte oss som fiender».

Rolier og Bézier kunne forklare at de "kom i lufta." Strandbrødrene kunne ikke fransk, og kunne ikke forklare hvor franskmennene var havnet. Men på fyrstikk-esken til brødrene kunne de franske lese: «Made in Norway» og «Christiania». De skjønnte dermed at de var i Norge, men de ville til Christiania så raskt som mulig, og dermed begynner en lang reise. Først i slede ned fra fjellet til Strand-gården. Deretter i robåt over vannet til Seljord. Der møter de presten og legen og andre kondisjonerte som kunne fransk. De får middag, mens fruen i huset spiller Mar-seillaisen på pianoforte i siderommet. Til stor jubel.

Triumfferden

Nå tar det helt av. Historien om de to blir kjent. Avisene er fulle av sympatierklæringer med de tapre franskmennene: «Og dette eventyr – som dog er virkelig opplevet – er da sannelig vidunderlig nok: To unge raske menn stiger ved midnatt opp fra Paris i det mest moderne av alle befordringsmidler. De farer opp – eller rettere sagt: over – himlens skyer, de bæres av stormens vinger bort med en pilsnar hastighet».

Grytidlig om morgenen forlater de Seljord med hester og slede og kjører innover til Hjartdal, forbi Heddal stavkirke og kommer til

Landingen i Telemark illustrert av den tyske kunstneren Fritz Bergen (1857 - 1941).

Kongsberg sent på natten. Ryktet går foran dem og det står folk langs veien. Ferden går videre med tog fra Hokksund. I Drammen er det fest for dem om kvelden. Arbeidernes Sangforening har møtt opp på eget initiativ og synger Mar-seillaisen og «Brudeferden i Hardanger». Der ventet også en overraskelse: Den dyrekjære Bézier fikk tilbake brevdueene sine: «De kurret som om intet var hendt».

To runder på gullstol

Det som skjedde i Drammen var intet mot det som ventet i hovedstaden. I Frimurerlosjens store sal ved Bankplassen var det pyntet til fest med langbord,

flagg og 800 gjester. De to franske hedersgjestene ble båret på gullstol rundt i lokalet, ikke bare én, men to ganger. «Nordmenns hjertelighet kan være litt voldsom», skrev avisene. Men Rolier takket for vennligheten og utbrakte en skål for Norge. Hovedtaler var ingen ringere enn Bjørnstjerne Bjørnson. Han steg fram og hyllet franskmennene: «Likesom denne luftballong kom drivende i susende storm til oss, således har det fra Frankrike - helst i nødens time - steget frelsende ideer, som nå, da stormens vinger har fart over verden og tørnet mot våre fjell og slått ned i landet. Vi har

gjennom mer enn et halvt århundre hatt Frankrike å takke for noe av det største vi har levet på.»

«Vive la France, la liberté et la civilisation!» «Vive la Norvège et les Norvégiens!» 1. desember forlot Rolier og Bézier Norge med en engelsk frakteskute. Av alle de 67 ballongene som ble sendt opp fra Paris i de fire månedene beleiringen varte, var det denne som tok den lengste reisen, 1200-1300 km. Ferden varte i 15 timer. Ballongferden regnes fortsatt som en begivenhet i luftfartshistorien.

Hvis du tviler på at dette er sant, kan du finne beviset på Teknisk museum...

• Gunnar Grøndahl

Leder for menighetsrådet i Nordberg, Sissel Hodne Steen, leste opp ansettelsesbrevet fra biskopen. Foto: Ørnulf Steen

Mange ville ønske Ulrike Lunde hjertelig velkommen som sokneprest i Nordberg. Foto: Gunnar Grøndahl

Velkommen!

Søndag 21. januar ble Ulrike Lunde (48) innsatt som sokneprest i Nordberg menighet. Hun kommer fra soknepreststilling i Vestre Aker, Bakkehaugen og Majorstua og bor på Korsvoll. Ulrike er vokst opp i Berlin, men har bodd i Norge i 24 år.

Høytidelig innsettelse ved prost Elisabet Yrwing Guthus. Foto: Anne Karen Jenum

Innsettelsen ble ledet av prost Elisabet Yrwing Guthus og i forbønnen deltok kapellan Christian Volden, diakonene Lillian Dombestein og Gudrun Homstvedt samt leder i menighetsrådet Sissel Hodne Steen. Foto: Anne Karen Jenum

På kirkekaffen etterpå var det "stinn brakke". Foto: Unni Harsten

Åpne øvelser i Markakoret

Drømmer du om å synge eller lære å synge? Sang du en gang i kor og har lyst til å prøve igjen? Eller er du nysgjerrig på å synge i kor? Det er Markakoret som spør. 7. februar har koret åpen øvelse. Du kan bli med å øve inn nye sanger eller bare sitte og lytte, du velger det som passer for deg.

– Vi er 25 voksne sangere som øver på Tåsen skole hver onsdagskveld, men vi kan gjerne være flere, spesielt menn. Vi er en god gjeng som skaper fin og spennende musikk sammen, ledet av vår dyktige og inspirerende dirigent, Thea Kjeve Fjeldstad, reklamerer lederen i

Markakoret, Anne Lindalen. Markakoret har eksistert i mer enn 30 år og har et repertoar med stor variasjon, «alt» fra klassisk til drikkeviser. Mer informasjon finner du på markakoret.no og på korets Facebook-side. I pausen på de to åpne øvelsene blir det servert kaffe og kaker. Får du lyst til

å være med, må du gjennom en liten sangprøve. Øvelsene starter kl. 1845, i den gamle herredsstyresalen på Tåsen skole med innkjørsel fra Nordbergveien.

Kontakt gjerne leder på telefon 917 72 610 dersom du er interessert.

Runes

Kjelsåsveien 130 • www.runes.no post@runes.no

GRATIS BEFARING
9088 6020

SOL- INNSYNS SKJERMING

- Duette
- Plisségardiner
- Persiener
- Rullegardiner
- Lamellgardiner
- Markiser
- Screen

• Vi har **PRISMATCH** mot andre leverandører! • Fornøyde kunder – Google rating 4,8!

• Produksjon i Norge rask levering!

Utstilling åpen etter avtale

små og store oppdrag
HARRY MARTINSEN A/S
VVS RØRLEGGER ENTREPRENØR
Tlf. 23 33 24 40 Etabl. 1923
Fax 23 33 24 41
E-post: post@harry-martinsen.no
Vakttelefon: 23 33 24 40

Kjelsås Malerservice - A. Baumann:

**Alt av
innvendig og utvendig malerarbeid**

- Borettslag, sameier og privat -

Norsk faglært maler med gode, lokale referanser.
NB: Pensjonistrabatt!

Kjelsås Malerservice

Kurveien 52, 0495 Oslo

Mobil: 907 63 309

Kjelsas.malerservice@gmail.com

Nettside: kjelsasmalerservice.no

ELEKTRIKER`N I NÆROMRÅDET

Vi utfører større og mindre oppdrag hos mange fornøyde kunder i nærmiljøet. Både boliger, borettslag/sameier og næringskunder. Ingen oppdrag er for små.

Planer om fornying, oppussing, nytt sikringskap, nye kabler, gulvvarme, belysning, reparasjoner eller annet?

Vi hjelper deg gjerne!

Det skal lønne seg å spørre oss

EN SIKKER KONTAKT

Kjelsås Elektro AS

Tlf. 22 22 10 40

post@k-e.no

www.k-e.no

KIWI mini pris

KOM I FORM!

- Styrke
- Spinning
- Zumba
- Mensendick
- Yoga m.m.

Tlf. 22 02 81 81

Alt innen Fysioterapi og Manuellterapi
Trykkløsebehandlinger

www.stadionfysikalske.no

post@stadionfysikalske.no

Kjelsåsveien 160 - 0491 Oslo, Stillatorget

Spar opp til 50% ved
kjøp av gravstein på nett

GRAVSTEIN24®

Gravstein24 tilbyr også
vedlikehold og oppussing.
Stort utvalg av nye gravsteiner.
Ring oss på tlf. 4000 2448

gravstein24.no

- en del av Ellingard
Gruppen

 Hammerfirma
Ryen & Co.

Frysjaeveien 27A, 0884 Oslo
Tlf: 22 02 09 80 / Mobil: 48 00 34 79
www.ryenogco.no

Leie lokale?

Har du behov for å leie
lokale til feiring av dåp,
konfirmasjon, bursdag,
minnesamvær?

Kontakt oss på telf: 992 59 819.
e-post: korsvollutleie@gmail.com

Se også
www.korsvollfelleskapet.no
(om oss) for mer info og priser
Korsvoll menighetshus
Tåsenveien 121

normisjon

Gunnar Ruud

Catering - Selskapsmat

Matglede til hverdag og fest!

www.gunnarruud.no

Tlf. 23 30 25 00

og smaken, den slår ingen!

Konfirmasjon
Bryllup
Barnedåp
Snitter
Tapas
Koldtbord
Middager
Gryteretter
Grillmat
Fingermat
Kaker
og mye mer...

Røde Kors Oslo

Til stede for mennesker i vårt nærmiljø

Vi har behov for flere besøksvenner.
Har du tid til å glede et medmenneske?
Du vil få opplæring.
Kontakt oss på epost frivillig.oslo@redcross.no
eller ring 412 05 968
www.rodekors.no/oslo

Sjekk Punkt **VÅR KOMPETANSE, DIN TRYGGHET!**

Bestill sjekk av bilen din i dag! T. 22 15 06 88

KJELSÅS BILVERKSTED

ADVOKATFIRMAET DA

NORJUS

Arv, testament, avtalerett, eiendom m.m.

En av mange hyggelige uttalelser fra våre klienter:
Tusen takk for godt utført arbeid, dere har vært dyktige, raske, ryddige og etterrettelige. Jeg kommer personlig til å anbefale dere (har gjort) om det skulle være noen som skulle trenge hjelp en gang. EMG, Oslo
Sognsveien 75 C - T 22 55 51 80 – norjus@norjus.no

ULLEVÅL STADION

DNB Eiendom

dnbeiendom.no

Fra hjem til hjem

Selge bolig på Ullevål?

Lurer du på hva boligen din er verdt? Vi er lokalkjente eiendomsmeglere med ekstra god kunnskap om Ullevåls markedet. Ta kontakt for gratis verdivurdering* og en hyggelig boligprat!

**tilbudet gjelder ut 2023.*

DNB Eiendom | Ullevål
Sognsveien 77 C, 0855 Oslo

Velkommen til en hyggelig handel!

Meny Kringsjå – din nærbutikk med det store utvalget.

MENY

Du får så mye mer

KRINGSJÅ
9-20 (9-18) tlf 23 00 85 85
Minister Ditleffsvei 21 – www.meny.no

Nye og gamle pasienter ønskes velkommen!

Timebestilling **GREFSENTANNLEGEPRAKSIS**
22 15 30 00
Kjelsåsveien 7 - 0488 OSLO - Telefon: 22 15 30 00 - Telefaks: 22 15 29 00
E-post: post@tannlegepraksis.no - Internett: www.tannlegepraksis.no

Leie lokale?

Visste du at Nordberg menighet har to fine lokaler til utleie: Kirkestua og Ungdomshuset.

Kirkestua rommer opp mot 100 gjester, mens det i Ungdomshuset er plass til 50 - 60 personer. Lokalene kan brukes til bursdager, minnesamvær, jubileer, bryllup, dåp og konfirmasjoner.

For spørsmål om utleie epost: utleie.nordbergkirke@gmail.com.

Torpa
EL-installasjon

AVD. OSLO - TLF. 61 11 25 25

elkonor
AUTORISERT EINSTALLATØR

Alt av elektriske anlegg

Kom innom for en hyggelig prat på vårt kontor i Nordbergveien 43 d

www.torpa-el.no
post@torpa-el.no

SØNDAG KL 11.00
I NORDBERG KIRKE

- Søn 11. feb Gudstjeneste for små og store
Utdeling av 3-års matboks
Sokneprest Ulrike Lunde
Trosopplærer Elisabeth Danielsen
Haare
- Ons 14. feb Askeonsdagsmesse
NB! KI 18.00 Sokneprest Ulrike Lunde
- Søn 18. feb Høymesse
Sokneprest Ulrike Lunde
Diakon Lillian Dombestein
- Søn 25. feb Høymesse
Kapellan Christian Volden
- Søn 03. mars Gudstjeneste for små og store
7-årsklubb
Kapellan Christian Volden
Trosopplærer Elisabeth Danielsen
Haare
- Søn 10. mars Høymesse med søndagsskole
Sokneprest Ulrike Lunde
- Søn 17. mars Fasteaksjonsgudstjeneste
Kapellan Christian Volden
Diakon Lillian Dombestein
- Søn 24. mars Palmesøndag
Høymesse
Sokneprest Urike Lunde
Diakon Gudrun Aas Homstvedt
- Tors 28.mars Skjærtorsdag
NB! KI 1800 Kveldsgudstjeneste
Kapellan Christian Volden
- Fre 29. mars Langfredagsliturgi
Kapellan Christian Volden
Organist Eivind Vonen
- Søn 31. mars 1. påskedag
Høytidsgudstjeneste
Kapellan Christian Volden
- Søn 7. april Høymesse med søndagsskole
Sokneprest Ulrike Lunde

SØNDAG KL 11.15
I MARIDALEN KIRKE

(Maridalsbussen ankommer kirken kl 11.09.)

- Søn 18. feb Gudstjeneste
Sokneprest Ketil Rosnes
Diakon Gudrun Aas Homstvedt
- Søn 03. mars Gudstjeneste
Stud. teol. Bjørn Magnus Hanserud
- Søn 17. mars Gudstjeneste
Sokneprest Ketil Rosnes
Diakon Gudrun Aas Homstvedt
- Man 1. april 2. påskedag
NB kl 18.15 Kveldsgudstjeneste
Sokneprest Ketil Rosnes
Diakon Gudrun Aas Homstvedt
- Søn 21. april Gudstjeneste
Sokneprest Ketil Rosnes
Diakon Gudrun Aas Homstvedt
- Søn 5. mai Gudstjeneste
Sokneprest Ketil Rosnes

**Menighetskontor
for Nordberg og Maridalen kirker:**

Nordberg kirke: Kringsjågrenda 1, 0861 Oslo.
Tlf. 23 62 94 90 eller en ansatt direkte
E-post: post.nordberg.oslo@kirken.no
Konto: 1600.21.35020.
Vipps: 23077

Maridalen kirke: Maridalsveien 506
Konto: 1602.49.01959
Vipps: 70556

Er du ungdom og
ønsker info og/
eller kontakt med
oss? Legg oss til!

Navn og adresser

Sokneprest i Nordberg:
Ulrike Eva Lunde
E-post: ul686@kirken.no
Tlf: 452 40 409

Daglig leder for Nordberg og Maridalen:
Marianne Utle
Tlf: 928 38 041
E-post: mu954@kirken.no

Menighetssekretær:
Kontortlf.: 23 62 94 90

Stillingen er ubesatt på ubestemt tid pga manglende finansiering.

Nordberg menighets barnehage:
Bjørn Wang Langer
E-post: styrer@nordbergmenighetsbhg.no
Tlf: 467 49 637

Sokneprest i Maridalen:
Ketil Rosnes
Tlf: 930 93 920
E-post: kr736@kirken.no

Diakon for seniorer:
Lillian Dombestein
Tlf: 973 05 294
E-post: ld929@kirken.no

Diakon for seniorer:
Gudrun Aas Homstvedt
Tlf: 468 62 174
E-post: gh697@kirken.no

Nordberg menighetsråd Leder:
Sissel Hodne Steen
Tlf: 476 18 023

Kapellan i Nordberg
Christian Volden
Tlf: 465 03 139
E-post: cv778@kirken.no

Organist:
Eivind Gjerdalen Vonen
Tlf: 23 62 94 94
E-post: ev342@kirken.no

Trosopplæringsleder:
Elisabeth Danielsen Haare
Kontortlf: 23 62 94 99
E-post: eh767@kirken.no

Maridalen menighetsråd Leder:
Gunstein Hansen
Tlf: 952 03 280

Kjøkkenassistent:
Shehnaz Noori

Menighetsarbeider:
Erik Martinus Kvamme Fjeldstad Tlf. 949 87 287

Redaktør menighetsbladet
Unni Harsten
Tlf. 907 54 341
E-post: uh564@kirken.no

Organist i Maridalen:
Simon Nilsson
Tlf: 402 01 843
E-post: sn826@kirken.no

Dirigent Tweesters:
Hanna Vegge
E-post: nordbergtweesters@gmail.com

Leder Tweesters:
Andrea Moe

Koransvarlige Bago:
Eliza Engebretsen
E-post: nordbergbago@gmail.com

Solveig Lindheim

Kirketjener i Maridalen:
Bjørn Magnus Hanserud
Tlf. 900 63 656

Kristenrett i 1000 år

I 2024 er det 1000 år siden Olav Haraldsson satte ting på Moster og vedtok det som kalles «kristenretten». Ut fra en tro på Gud og på menneskers verdi, kom det regler for å ta vare på de svakeste individer. Og det følges opp, særlig i Magnus Lagabøters Landslov innført for 750 år siden.

Begge deler er nasjonale begivenheter som har preget landet vårt og som det er grunn til å feire.

«Norges dåpsattest»

På øya Kuli i Smøla kommune ble det tidlig på 1800-tallet oppdaget en minnestein med et kors og en runetekst risset inn:

Tore og Halvard reiste denne steinen etter Ulv... Tolv vintre hadde kristendommen vært i Norge... Steinen måtte stamme fra tiden rundt tros-skiftet. Det er første gang vi kjenner til at ordene «Norge» og «kristendommen» ble brukt skriftlig her i landet. Kulisteinen er derfor blitt kalt «Norges dåpsattest».

Tinget på Moster

Hva var det som skjedde «tolv vintre» før steinen ble reist?

Kristendommen hadde lenge vært kjent i vikingtiden, blant enkelte ætter og hos mennesker som Håkon Adelsteinfostre og Olav Tryggvason. Men Kulisteinen peker mot en hendelse som må ha hatt et visst omfang og en nasjonal betydning. De fleste antar at innskriften viser til året 1024. Da holdt Olav Haraldsson og biskop Grimkjell ting på

Moster og vedtok «kristenretten». Den handlet mest om kirkelige forhold: Regler om faste og helligdager, om pliktene til prester og biskoper.

Det ble forbudt å sette ut barn, og hvert barn som var født, skulle døpes. De døde skulle gravlegges i innviet jord på kirkegård, med unntak av forbrytere. Kvinnes rettstilling ble styrket, ved at de fikk rett til å velge ektefelle. Ekteskapet skulle være monogamt.

Fra makt til rett

Men det viktigste var at innføringen av kristenretten varslet en ny tid. Det skulle ikke lenger være slik at makt ga rett. Det finnes noe som er rett, uavhengig av hvem som har makt i samfunnet. Konkret kom det til uttrykk i regler for å vise omsorg for de svakeste.

Møtet på Moster regnes som starten på en religiøs, ideologisk og mental prosess som skulle komme til å omforme det norske samfunnet fra grunnen av. Vi kan si at utviklingen mot et kristent rettssamfunn for alvor tok til med møtet på Moster i 1024.

Fortsettelsen

Senere ble vedtakene på Moster bygget inn

1000 år siden Norge fikk en lov bygget på kristne verdier. Det skjedde på Moster der denne minnesteinen står.

Foto: Vestland Media/Peter Tubaas

i hver av de fire landslovene vi fikk i Norge. Gulatingsloven viser tilbake til det som ble vedtatt på Moster: «Vi skal holde oppe alle de kirker og den kristendom som Olav den Hellige og biskop Grimkjell fastsatte på Mostertinget», står det blant annet i Gulatingsloven.

Stor endring

Flere av lovene skapte naturligvis motstand i det tradisjonelle ættesamfunnet, men gradvis ble retten implementert og folks skikker endret. I året 1274 lyktes det så kong Magnus å gi hele

det norske kongedømmet en felles lovbok - Magnus Lagabøters Landslov. Den ble først vedtatt på Frostatinget, deretter på de tre andre landstingene. Helt uten dramatisk vedtok de en felles politikk for å oppnå vekst og velstand gjennom Guds velvilje.

Slik ble Norge endret. Det er det grunn til å feire av alle som er opptatt av kulturarv, fellesskap og de lange linjer. Gjerne med et sideblikk til samfunnet i dag, hvem vi er og hvem som faller utenfor.

• Gunnar Grøndahl